

Posudek školitele na bakalářskou práci Michaely Novákové:

Personalita v chování a její možná účast při orientaci hlodavců.

U zrodu této bakalářské práce stála v poslední době stále častěji se vnučující otázka, zda použití různých personalit v kognitivně zaměřených pokusech může ovlivnit nějakým zásadním způsobem jejich výsledek. Cílem této bakalářské práce bylo jednak autorku seznámit s problematikou personality v chování živočichů a dále u publikovaných pokusů zaměřených na orientaci a navigaci poukázat na velkou variabilitu výsledků, která by byla potenciálem pro revizi některých výsledků zohledněním personality testovaných zvířat.

Kolegyně Michaela Nováková prostudovala dostatek publikovaného materiálu, aby se na přijatelné úrovni seznámila s problematikou personality a dokázala rozlišovat jemné nuance mezi termíny, jako jsou např. personalita, behaviorální syndrom nebo coping style. Také druhá část věnovaná orientaci a navigaci se opírá o dostatek prostudované literatury a zakládá tak možnost tvůrčí diskuze při dolaďování vlastního experimentu v magisterské práci. Oceňuji především to, že se kolegyně zaměřila v soulase s hlavní myšlenkou zadání bakalářské práce, na metodickou stránku studia orientace a navigace, neboť cílem magisterské studie nemá být analýza kognitivních schopností, ale role personality ve zvládnání kognitivních úloh. Čili jinými slovy těžištěm práce bude porovnání schopností shy a bold jedinců ve dvou až třech typech labyrintů. Kolegyně Nováková, přestože se již delší dobu věnujeme problematice orientace a navigace, také objevila další variantu pokusných labyrintů, která s velkou pravděpodobností bude pro nás novým efektivním nástrojem.

Dále oceňuji, že se Michaela Nováková nezalekla pracovat se statistickými vzorečky a ve své práci ukázala, že velká variabilita někdy uniká pozornosti díky jejímu, ať už záměrnému nebo nezáměrnému, maskování autory studií. V práci je jasně ukázán rozdíl mezi směrodatnou odchylkou a střední chybou průměru, které obě jsou sice všeobecně akceptovanými ukazateli variability souboru, ale střední chyba dává ve vztahu k průměru mnohem menší hodnoty, což potom v grafech budí mnohem lepší dojem o uniformitě materiálu i standardnosti experimentálních podmínek.

Co se nepovedlo, je podat propracovaný návrh experimentu, který v tomto případě jakoby vyplývá ze svého postavení na konci práce, kdy už nezbyvá čas ani energie se nad věcí pozastavit. Konkrétní popis plánovaného experimentu vyžaduje přeci jen určité praktické zkušenosti s vlastními odchvy zvířat, jejich chovem, sestavením jednoduchého experimentu či systematictějšími pozorováními zvířat. Toto jde na vrub školitele, že dostatečně jasně nezdůraznil nutnost systematického zapojení bakalantky do práce personalitní skupiny a nezdůraznil význam samostatně nabytých poznatků a zkušeností pro nástin další práce.

V celku hodnotím tuto bakalářskou práci jako zdařilý úvod do studia personality v kognitivních testech. I přes některé nedostatky, které se objevily, mohu konstatovat, že autorka, Michaela Nováková, prokázala schopnost samostatné práce s cílem získat a utřídit literární data a na základě toho dokumentovat určité nejjasnosti v dosud publikovaných studiích a o této své činnosti sepsat spis ve formě bakalářské práce. Doporučuji proto tuto práci k obhajobě.

V Č. B. 25. 5. 2012

doc. RNDr. F. Sedláček, CSc.